

DECIZIE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul Ala Cobăneanu
Judecătorii Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către avocatul Oleg Canțer în interesele lui Alexandru Barabaș,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a „Băncii Comerciale Române Chișinău” societate pe acțiuni împotriva lui Alexandru Barabaș cu privire la încasarea sumei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, prin care cererea de apel depusă de Alexandru Barabaș a fost restituită,

c o n s t a t ă:

La 08 noiembrie 2013, „Banca Comercială Română Chișinău” societate pe acțiuni a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Barabaș cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, „Banca Comercială Română Chișinău” SA i-a pus la dispoziția pârâtului suma de bani în mărime de 319 000 lei, conform contractului de credit nr. 2209 din 30 octombrie 2008 cu scadența finală la data de 31 octombrie 2023, cu o dobândă flotantă de 22 % pe an, pentru procurarea unui apartament.

Conform pct. 8.1 din contractul de credit, împrumutul și dobânda datorată se rambursează de către împrumutat, în rate lunare egale, potrivit graficului de rambursare.

Iar, conform pct. 8.2. din contractul de credit, volumul ratei lunare totale de rambursat și termenele scadente sînt înscrise în graficele de rambursare nr. 1 și nr. 2 anexate la contract, care se transmit împrumutatului la data acordării creditului.

Pîrîtul nu și-a onorat obligațiunile stabilite în contractul de credit, astfel la situația din 10 aprilie 2013, soldul creditului, fără dobânzi, penalități și comisioane, constituie suma de 276 466 72 lei.

Conform pct. 10.2 din contractul de credit, banca are dreptul să recupereze pe calea executării silite sumele datorate de către împrumutat în și pe baza prezentului contract ori de cîte ori acesta a fost reziliat sau în situația în care împrumutatul nu și-a îndeplinit obligațiunile asumate prin semnarea prezentului contract.

Conform pct. 12.4 din contractul de credit, părțile au convenit de comun acord că în cazul în care împrumutatul nu achită în termen și volum deplin 2 (două)

rate consecutive din credit și/sau dobânda aferentă pentru 2 luni de zile, conform prevederilor stabilite în pct. 3.2, 3.3 și 4.3 din prezentul contract, termenul final de rambursare a creditului, dobânzilor și a altor plăți survine după 5 (cinci) zile din data neachitării celei de-a doua rate.

„Banca Comercială Română Chișinău” SA a inițiat procedura de soluționare a litigiului iscat pe cale amiabilă după cum prevede pct. 11.1 din contractul de credit, și a înaintat pîrîtului notificările: nr. 547 din 10 aprilie 2013 și nr. 548 din 10 aprilie 2013 prin care a solicitat executarea obligațiilor în conformitate cu contractul de credit, precum și l-a preîntâmpinat despre o eventuală adresare în instanța de judecată și despre efectele negative care pot surveni în acest caz.

Avînd în vedere faptul că, la acțiunile întreprinde de către reclamant de a soluționa litigiul pe cale amiabilă, pîrîtul nu a recepționat și nu a stins soldul creditului, dobânzilor și altor plăți aferente contractului de credit, conform p. 10.2 din contractul de credit, reclamantul este în drept să înainteze cererea de chemare în judecată și să solicite dispunerea urmăririi forțate a datoriilor acumulate.

Solicită reclamantul „Banca Comercială Română Chișinău” SA încasarea de la Barabaș Alexandru Anatolie a soldului creditului în sumă de 276 466, 72 lei, cheltuielilor de judecată, inclusiv taxa de stat în sumă de 8 294,01 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2015 acțiunea a fost admisă. A fost încasat de la Alexandru Barabaș în beneficiul „Băncii Comerciale Române Chișinău” SA suma de 292285,73 lei, dintre care, suma de 276466,72 lei cu titlu de datorie conform contractului de credit, suma de 8294,01 lei ce reprezintă taxa de stat achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 4000 lei cheltuieli de asistență juridică și suma de 3525 lei cheltuieli de executare.

La 23 decembrie 2015, avocatul Oleg Canțer în interesele lui Alexandru Barabaș a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către Alexandru Barabaș și i-a fost acordat apelantului termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 6220,50 lei și i s-a explicat că dacă nu îndeplinește în termen indicațiile din încheierea dată cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită. A fost numită ședință de judecată pentru data de 17 mai 2016, ora 11.00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, cererea de apel a lui Alexandru Barabaș a fost restituită din motivul neînlăturării neajunsurilor stabilite în încheierea instanței de apel din 03 martie 2016.

La 06 iunie 2016, avocatul Oleg Canțer în interesele lui Alexandru Barabaș, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 17 mai 2016, cerînd admiterea acestuia și casarea încheierii recurate.

Recurentul, avocatul Oleg Canțer în interesele lui Alexandru Barabaș, în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece instanța de apel la emiterea acesteia a încălcat normele de drept procedural.

Menționează că, instanța de apel după ce a recepționat apelul nemotivat a lui Alexandru Barabaș a emis o încheiere prin care a solicitat înlăturarea neajunsurilor din cererea de apel, și anume, formularea apelului motivat și achitarea taxei de stat.

La 24 martie 2016, prin intermediul poștei, în adresa Curții de Apel Chișinău a fost expediat apelul motivat. La respectiva cererea de apel motivat a fost anexată și cererea de scutire de plata taxei de stat. Conform avizului poștal pe care îl anexăm în original la prezenta cerere, această cerere a intrat în cancelaria Curții de Ape Chișinău la 28 martie 2016.

Or, nu este cunoscut care a fost motivul de ce aceste cereri depuse în numele lui Alexandru Barabaș nu au ajuns pe masa judecătorului. Astfel, în situația din speță lipsa cererii în dosar nu poate fi pusă pe seama lui Alexandru Barabaș. Faptul expedierii acestor cereri este confirmată prin avizul de recepție anexat la cererea de recurs.

Astfel, consideră că încheierea contestată cu recurs este emisă contrar prevederilor art. 369 alin. (1) și art. 85 alin. (4) CPC.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii rezultă că avocatul Oleg Canțer la 30 mai 2016 prin intermediul oficiului poștal a expediat cererea de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016. Astfel instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus cererea de recurs în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii contestate și trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel de la etapa primirii cererii de apel reieșind din următoarele.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Conform art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Pe parcursul judecării pricinii s-a stabilit că „Banca Comercială Română Chișinău” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Barabaș solicitând încasarea soldului creditului în sumă de 276 466, 72 lei, cheltuielilor de judecată, inclusiv taxa de stat în sumă de 8 294,01 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2015 acțiunea a fost admisă integral.

La 23 decembrie 2015, avocatul Oleg Canțer în interesele lui Alexandru Barabaș a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe solicitând,

admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 03 martie 2016 nu a dat curs cererii de apel și i-a acordat apelantului termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 6220,50 lei. Ședința de judecată fiind numită pentru 17 mai 2016, ora. 11.00.

La 28 martie 2016, avocatul Oleg Canțer în interesele lui Alexandru Barabaș a depus cerere de apel motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f. d. 106-107).

Actele cauzei mai atestă că, tot la 28 martie 2016, de către avocatul Oleg Canțer a fost depusă cerere cu privire la scutirea de plată a taxei de stat pe motiv că veniturile lui Alexandru Barabaș nu sunt suficiente pentru acoperirea cheltuielilor judecătorești (f. d. 109).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 apelul declarat de Alexandru Barabaș a fost restituit în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

În susținerea concluziei menționate instanța de apel a reținut, prin prisma prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 03 martie 2016, emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, deși au recepționat încheierea și nici nu au contestat-o.

Instanța de recurs relevă că reținerile instanței de apel în sensul expus sunt eronate, ori actele cauzei denotă incontestabil că la data de 24 martie 2016 prin intermediul oficiului poștal a fost expediată în adresa Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată împreună cu cererea privind scutirea de la plata taxei de stat, care au fost înregistrate de instanța de apel la 28 martie 2016 (f.d. 106-107, 109). Faptul dat se mai confirmă prin avizul de recepție a scrisorii anexat la cererea de recurs (f:d. 121).

Instanța de recurs menționează că deși cererea de apel depusă la 28 martie 2016 se intitulează cerere de apel nemotivată aceasta conține elementele cererii de apel prevăzute de art. 265 alin. (1) CPC.

Mai mult, art. 166 alin. (6) CPC, prevede că cererea de chemare în judecată sau cererea de exercitare a unei căi de atac este valabilă făcută chiar dacă poartă o denumire incorectă.

Prin urmare, instanța de apel eronat a menționat în încheierea emisă la 17 mai 2016, că recurentul nu a înlăturat în termen neajunsurile stabilite în încheierea din 03 martie 2016 și că cererea de apel parvenită la 28 martie 2016 este nemotivată, ori cererea de apel nemotivată a fost depusă inițial la data de 23 noiembrie 2015, iar motivată la 28 martie 2016 (f. d. 95, 106).

Sub acest aspect, se constată că concluziile instanței de apel, expuse în încheierea contestată sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fapt ce indică la netemeinicia încheierii recurate.

Mai mult, la caz, se constată neînțeleasă neexaminarea de către instanța de apel a cererii de scutire de la plata taxei de stat menționând printr-o declarație generală că apelantul urma să depună cererea de scutire de la plata taxei de stat odată cu depunerea cererii de apel nemotivat, iar, pentru scutirea de la plata taxei

de stat apelantul urma să prezinte cererea de apel motivată, întru înlăturarea parțială a neajunsurilor stabilite.

Or, pe lângă faptul că legislația în vigoare nu interzice înaintarea solicitării de scutire de la plata taxei de stat până la faza de punere a cererii de apel pe rol, în cazul respingerii cererii de scutire de la plata taxei de stat, instanța urmează să acorde termen apelantului pentru achitarea taxei de stat.

Distinct de cele menționate, este evidentă că încheierea recurată în speță a fost adoptată cu încălcarea normelor procedurale, fapt ce incontestabil indică la temeinicia recursului depus de către avocatul Oleg Canțer în interesele lui Alexandru Barabaș și netemeinicia încheierii recurate.

În acest sens este relevantă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal, în special în cazul în care justițiabilul invocă situația financiară dificilă, instanța urmează să analizeze atent circumstanțele cauzei în vederea constatării capacității acestuia de a achita taxa de stat.

Ca consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de avocatul Oleg Canțer în interesele lui Alexandru Barabaș, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către avocatul Oleg Canțer în interesele lui Alexandru Barabaș.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a „Băncii Comerciale Române Chișinău” societate pe acțiuni împotriva lui Alexandru Barabaș cu privire la încasarea sumei, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru